

Persoonlijke Ontwikkeling
Stimuleren

Het bevorderen van de persoonlijke ontwikkeling van kinderen

leerbericht

Om de persoonlijke ontwikkeling van kinderen te bevorderen, is het essentieel om eerst inzicht te krijgen in de algemene ontwikkelingsstadia van een kind. Deze kennis helpt om realistische verwachtingen te hebben en de juiste ondersteuning te bieden.

Van een kind van 1 jaar kun je bijvoorbeeld nog niet verwachten dat het zelfstandig loopt of rent. Op deze leeftijd zijn kinderen vooral bezig met het leren staan en het zetten van hun eerste stapjes, vaak met steun. Ze moeten eerst hun balans verbeteren en hun spieren verder ontwikkelen voordat ze klaar zijn om zelfstandig te lopen. Door te begrijpen wat een kind in een specifieke fase nodig heeft, kunnen we hun ontwikkeling effectief ondersteunen en hen helpen bij het opdoen van de nodige vaardigheden.

Weet waar het kind in zijn/haar ontwikkeling is

Naast de algemene ontwikkeling is het belangrijk om je ervan bewust te zijn dat elk kind zichzelf op een eigen tempo ontwikkelt. Gelukkig kun je leren om het tempo te herkennen door het kind te observeren. Houd hierbij de volgende vragen in je hoofd:

- Waar is het kind mee bezig?
- Waar ligt de interesse?
- Wat lukt al wel en wat nog niet van wat het kind wil proberen?

Door je kennis op het gebied van de algemene ontwikkeling van kinderen te koppelen aan jouw observaties kun je ontdekken waar het kind in zijn/haar ontwikkeling staat.

Module tip

Dit leerbericht komt uit de module **Werken aan de 4 pedagogische basisdoelen**.

Wil je je verder verdiepen?

[Bekijk de module](#)

Persoonlijke Ontwikkeling
Stimuleren

Wat is de zone van naaste ontwikkeling?

leerbericht

De zone van naaste ontwikkeling, is ontwikkeld door Lev Vygotski en biedt een kader voor het begrijpen en ondersteunen van de ontwikkeling van kinderen. Het gaat over wat een kind op eigen houtje kan bereiken en wat hij/zij kan bereiken met de juiste hulp. Dus de vaardigheden en kennis die een kind nog niet volledig zelfstandig beheerst, maar wel kan ontwikkelen met bijvoorbeeld de ondersteuning van een volwassene, een meer ervaren leeftijdsgenoot, of door samenwerking met anderen.

Door in te spelen op de zone van naaste ontwikkeling, kan een volwassen persoon of ouder kind effectief bijdragen aan de groei van het kind. Door uitdagingen aan te gaan die net buiten het huidige vermogen van het kind liggen, wordt het gestimuleerd om zich verder te ontwikkelen. Dit moedigt niet alleen aan tot leren, maar vergroot ook het zelfvertrouwen en de motivatie van het kind om nieuwe vaardigheden te verkennen en eigen te maken.

Denk bijvoorbeeld aan een kind dat net begint met leren lezen. Hij/zij kent misschien al enkele letters en kan zijn/haar naam schrijven, maar echt het lezen van korte zinnen is nog te moeilijk. Een persoon die al wel goed kan lezen kan dan helpen door samen boeken te lezen. Het kan dan ook helpen om de betekenissen van woorden uit te leggen en woorden te laten herhalen.

Belangrijk is wel dat deze ondersteuning specifiek is aangepast aan de individuele behoeften en interesses van het kind, zodat hij/zij op een natuurlijke en stimulerende manier wordt uitgedaagd om te groeien. De zone van naaste ontwikkeling draagt dan bij aan een positieve leerervaring en aan de ontwikkeling van zelfstandigheid en competenties bij kinderen.

Module tip

Dit leerbericht komt uit de module **Werken aan de 4 pedagogische basisdoelen**.

Wil je je verder verdiepen?

[Bekijk de module](#)

Persoonlijke Ontwikkeling
Stimuleren

Kindvolgend werken

leerbericht

Bij kindvolgend werken, geïnspireerd door de visie van de Hongaarse kinderarts Emmi Pikler, gaat het om het respecteren van het kind als een actieve deelnemer in zijn/haar eigen groei en ontwikkeling. Dit betekent dat we vooral luisteren naar wat de behoeften zijn van het kind en volgen wat hij/zij op dat moment nodig heeft.

Het is belangrijk om te kijken naar wat wél goed gaat en om in het moment te blijven. Door een vraag te stellen als: 'Wat kan het kind al zelfstandig?' of 'Wat zijn interesses en waar toont hij nieuwsgierigheid naar?', kunnen we beter begrijpen waar het kind zich bevindt in zijn/haar ontwikkeling en hoe we ondersteuning kunnen bieden in plaats van te sturen.

Soms gaat het groeien en leren van nieuwe vaardigheden met kleine stapjes vooruit en soms zijn er momenten waarop ze even terugvallen. Het vallen en opstaan is natuurlijk en belangrijk in de ontwikkeling van kinderen. Het geeft de ruimte om te experimenteren, fouten te maken en te leren van hun ervaringen.

Door kinderen zelf te laten beslissen wanneer ze klaar zijn voor een volgende stap, bouwen we vertrouwen op in hun eigen kunnen. Ze leren dan dat ze hun eigen tempo mogen volgen zonder druk van buitenaf.

Module tip

Dit leerbericht komt uit de special **Zelfstandigheid bij peuters stimuleren**.

Wil je je verder verdiepen?

Bekijk de module

Persoonlijke Ontwikkeling
Stimuleren

Voldoende beweging

leerbericht

Aandacht hebben voor bewegen en de ontwikkeling van goede motorische vaardigheden is belangrijk voor de algemene gezondheid, maar het heeft ook een bewezen positieve invloed op de cognitieve ontwikkeling. Kinderen die sporten, doen het beter op school, onafhankelijk van hun opleidingsniveau. Ze hebben een betere concentratie en verwerven, verwerken en slaan kennis beter op in hun hersenen. Ook sociaal gezien heeft bewegen een positieve invloed op het leren omgaan met anderen, regels, conflicten en de controle over impulsen.

De basis voor motorische ontwikkeling wordt aangelegd in de eerste 6 maanden van een kind. Ouders zijn een belangrijke factor in het ontwikkelen van goede gewoontes en beweegvaardigheden van kinderen. Wanneer ouders betrokken zijn bij beweegactiviteiten en hier thuis ook aandacht aan besteden, zijn kinderen gemotiveerder en bewegen ze ook binnen de opvang of op school makkelijker. De thuisomgeving blijkt vooral in de eerste jaren een belangrijke factor voor de motorische ontwikkeling van kinderen.

Module tip

Dit leerbericht komt uit de special **Beweegstimulering bij Kinderen**.

Wil je je verder verdiepen?

Bekijk de module

Persoonlijke Ontwikkeling
Stimuleren

Een flexibel brein

leerbericht

Lang is er gedacht dat je het moet doen met de intelligentie waar je mee geboren bent. Dit blijkt dus echter niet het geval te zijn. Uit onderzoek is gebleken dat de hersenen zich continu aanpassen. Het is 'plastisch' en dus beïnvloedbaar.

Door ervaringen worden steeds weer nieuwe verbindingen aangelegd en versterkt. Verbindingen die niet meer gebruikt worden verdwijnen, dit heet 'pruning' en is eigenlijk het 'snoeien' van de verbindingen in de hersenen. Het brein is dus een heel efficiënt orgaan dat zich steeds reorganiseert. Neuroplasticiteit is dus een continu veranderproces in je brein.

Ook is er veel onderzoek gedaan naar de relatie tussen hersenen en gedrag en gedachten. Uit onderzoek blijkt dat je je brein kunt veranderen door je gedrag en je gedachten te veranderen. Alles ligt open, niets ligt vast. Het brein is dus 'maakbaar'.

Neuroplasticiteit geeft kinderen de mogelijkheid om te leren en te groeien. Dit kan in allerlei verschillende vormen, zoals bijvoorbeeld het leren van een nieuwe taal zijn, het ontwikkelen van motorische vaardigheden, of het aanpassen van sociaal gedrag. Door een kind te voorzien van positieve ervaringen, en een rijke, stimulerende omgeving, helpen we hun hersenen zich op een gezonde en flexibele manier te ontwikkelen.

Module tip

Dit leerbericht komt uit de special **Ontwikkeling door mindset en groeitaal**.

Wil je je verder verdiepen?

[Bekijk de module](#)